

ДІЛО

Видавничча Спілка „Діло”.

„Консеквенції”.

Львів, 27. серпня 1918.

На запрошення міністра публичних робіт Генкеля, щоби превідія У. П. Р. взяла участь в іспекційній підорожній міністрів по Галичині, філії п. готелю У. П. Р. д-р Петрушевич, що з огляду на участь польського міністра відмінив.

Українці в сій поїздці не можуть брати участі; колиб однак а. Галецький, мимо цього поетесту українського представництва таки не рішився замахнути свій плян „іспекціонування” скінну, українську частину Галичини, то — взявши пос. Петрушевич — Йому самому прийдеться поносити консеквенції із західного сьогоднішнього рішення.

Як і можна було сподіватися, п. Галецький приїхав учора до Галичини, в п'ятницю має вже бути у Львові. По дорозі буде від, як оповідають польські газети, приїхала делегація від „подгостинів” і буде перед діяннями міністрами Ніадцяни виступати наче управлінний посередник між „подгостинів” і правителством.

Хто як это, в сию українську людність Сходої Галичини має багато, дуже багато скаже віденський ресортний міністр про ту „будову”, яку віддана в польські руки „Центральне для відбудови Галичини” веде супроти українського населення. Відбудовуються і будується польські кашти, а не знищенні оселі українського населення. Ті, що себі повзвають роботи супроти винесеної війною українсько-громадянства польська Центральна для відбудови, перескідить найбільші фільтрації і не мають очі і вух дізнатися тут побачити і хотіти річи надзвичайні, безвирішенні. Не маємо супутів, що українські громади наших сіл, сіток і сіл, наші місцеві організатори, українські священики, учителі приготовлені як самі на себе, щоби міністри крізь потенційські діяння польської „Централі” показати волю до неба дійсність. Очевидно — коли п. Галецький скочить сюди дійсність „багата.”

**РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18, II. поверх.
Кonto пошт. № 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів”.
Число телефону 563.

Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
квартальні 15— •
піврічно 28— •
цілорічно 56— •
у Львові (без доставки):
місячно 4— К.
квартальні 12— •
піврічно 22— •
цілорічно 44— •
в Німеччині:
піврічно 28— М.
цілорічно 56— •
За зміну адреси
платити ся 50 с.

Ціна відображення:

Рядок п'ятірковий, двомісячний
або більше від 5 к. з підписом
1 к. в квартальні 1-50, в річній
частині перші 40 к. за підпис
або 2 к. Нижче 1 к. Спів
цінності зрублених видавництв. Останні
дні відсутніх за підписом
п'ятіркових та більших
видавництв.

Один примірник комікса
у Львові 16 с.
на провінції 20 с.

Начальний редактор: Д-р Вациль Пинайко.

До Львовян.

Львів, 27. серпня 1918.

По всіх частках нашого міста отворюються, як видне в газетних філіях, українські народні школи для дітей.

Не треба доказувати вага сих шкіл, в ко-трех міліонів учиться свої рідної мови (не включаючи польської і німецької мови) і рідного свого обряду. На жаль, є ще у Львові багато таких несвідомих родичів, котрі не розуміють значення власної школи, або навіть не знають про існування наших шкіл в місті і записують свої діти до чужих шкіл. Таким способом попадають рік річно многі сотки наших дітей у чужі гаїда, відчужуються від власних своїх родичів і від рідного народу і обряду. І коли родичі дорожать своєю рідною мовою, свою мілітвою і обрядом, то їх діти стаються скінченими перевергнані і пропадають для нас. Тому з обов'язком всіх наших Львовян бачити пільно по всіх близьких ім кругах і дізнатися на те, які там наші люди мешкають, і отанагаю їх із загівами, щоби тільки до своїх шкіл посливали діти. Наші школи ведені дуже добре, там учатися діти і свого і чужого, так, що виховдяць заідам в нерівні кришою на уку, як з чужих заселіть. А як інша відноситься ся там учителі і учительки до дітей, о тім знають дуже добре всі родичі і діти, котрі користають в наших рідних школах. На все те не хай кождий вказує несвідомим родичам і нехай уважає своїм обов'язком справляти їх на праву дорогу. Дрібна се річ, сповнити такий обов'язок, а які красні маслідки може вона мати, коли б такі пропадаючі діти ратувальник для свого народу. Нехай отже нічого не пропадає, а мехай лишається в службі своєму народові.

А вже особливу увагу повинні ми ввернути на міську школу ім. Шашкевича на улиці Скарбівській ч. 26. Ся школа мала досі досить іскорисне поширення, бажаючи донести від міста поставлення в часі війни нового будинку. Однак си справа поступила тепер виначно до лішчого, бо для дівочих класів призначено генеральський сусідний будинок на улиці Вірменській ч. 23. Так будуть мати дівчата окреме поміщення, наука відбувається в передпруднені часі, та підуть і другі

значні уліпшення. Важною пристрастю се школи є та сторона, що в ній отирається при мужських і дівочих відділах перша і друга відповідна кляса, так що молодіж буде мати змогу кінчити тут всю відповідну школу. А які красні і ширі буде тут вадене молодіжі, покажуть різні школи! поясни, що урядувалися протягом року, а особливо чудова вистава живих образів на тему „для України в ріжки хвиль”, дана ученицями виділової кляси при закінченню року. Воно показало, як ревно займаються учителі і учительки не лише школою науково, але і моральним підніманням і ублагородненням своєї молодіжі. Тому була велика школа для наших родичів, не користати в так гарній свої школі і запропонувати свої діти в чужих багнях.

Тому звертаємося до наших Львовян щоби в сих дніх, коли відбувається запис до школ, кождий сповнить свій германський обов'язок, звернув в своєм окруженню бачну увагу на незрячих родичів і спрямав їх з дітьми до своїх рідних шкіл. Нехай стоять се ділокождий біз вінчик і ній притягнеть ти ходи дрібау цієїку до будови рідної Магері. — (Від Організації Українців міста Львова).

Лиззегуб не федераліст?

Берлін, 26. серпня 1918.

Віденський кореспондент діловика „Küllerische Zeitung” має разом з українським президентом міністрам, в якій сеє останній заявив, що правительство і правліні постійні особи на Україні підготували собі за ціль створити цілковито незалежну державу, яка була б в силі всієї цілесантої світської життя. Прягніть, наче в українській правительстві буде інші заступники федералістічні ідеї, є фільшавий.

Миріві переговори з російськими союзськими правліннями не могли Україні візнати по-важнини, бо крім позадукої п'ятірки не полігажено нічого сущного. Однакож кожного дія трапляється низаций большевиків за царською лінією, а коли Україна прогасіє зіткнеться протест, то большевицьке правління склоняє в себе відзовідальність зі сі запади.

Відносини на українськім Поділлі.

Львів, 27. серпня 1918.

Наша редакція одержала з Підділля „відкритого листа” до п. міністра внутрішніх справ у Києві — в горічному прошуканім п'ятірки в „Ділі”. Робимо се, не вмінюючи нічого в листі. Ось він:

Бачучи українську пресу, яка доходить до нас в Київ, день у день п'яконіжкована з біллини п'ятірки або і горінками, звертаємося до Вас через галицьку Украйду і подаємо Вам до відома ред. правдивих новітій, які ви, як міністер української держави безумовно зареагуете. Ось що діється на Підділлі:

Український народ нащіткає матеріально, а українську інтелігенцію усувається в усіх урядових місцях і визнання тільки за це, що вона українська. Не можна скавати, що вона цього поносить австро-угорські війска. Вони не знають обставин і у всім п'ятають на інформаціях українських державних влад, а ті влади, набрані на Поділлі виключно в Великоросії, бувши членами військової адміністрації, або з поміщиків, ведуть українській державі.

І се урядування відбувається так: Поміщики згелешуються до п'ятої стаєтів, що хотять стягти контрибуції за заподіяні їм шкоди. П'ятої старости, не розглядаючи справи, не переслухуючи селян і без комісійного оцінення шкоди відносяться до австро-угорської військової команди о військову асистенцію. Поміщик одержує чету австро-угорських жовнірів,

тіде в село, приказує селянам зібратися на сільський склад і оголосує, що селяни мають заплатити Йому таку то суму до 4 ябо 6 годин. Часом продовжують реченьце до 1 ябо 2 днів. Рівно також заповідають, що коли селяни не зложать належної суми в означена часі, то заберуть їм худобу, посадять до тюрем, сплатять село і т. д. Дійсно на кінчичі як на словах, бізкохи упливе назначений кількагодинний час, зічинають війска братися до діл: В одній селі арештують людей (пр. в селі Гринівка арештували 19 людей), в другім забирають худобу (пр. в селі Задвіцьці вібрали 70 штук худоби), а кількох бізтія дівчаток людей, то річ звичайна. Декуди побивають людей до крові (пр. в селі Ячинці побили також українські стражники, бувши поліційські за царського режиму Францішка Іванського, Петра Ратніського і много інших). Рідко хто в селах відважиться сплатити, яка комісія оцінда школу, чи поміщик має право стягати і кілька? За це в місця хрещують або тежко побивають, як бунтівника. Насить не можна того для вийти з села, ба всі входи і виходи зажищено. Такі чини стають по-кіщики сажі суддями в своїх справах. Від цого не має жодного відхилення. Не помогають ні прохання, ні виходи; ніхто селян не відслухає. Поміщики нахладають контрибуції довільно, без жодної контролі. Навіть австро-угорські влади запримітили, що поміщики хотять відби-

ти собі на селянах все те, що втратили на війні, і вкладають страшні суму на селян. З тієї причини заборонили всім своїм пізним органам скорше удаляти асистенції, аж доки не зможе відгадати, що і кількох виподібів школи. Однака не ділі того ніхто є придергуватися. Поміщики стягають не тільки це, що аграрники, але дівчата, три рази більші суми, як виносить їх ціле майно. Контрабандісті лежать в левих селян і до жілісі карбованців. Охені неміщики Я. в ямпільського повіту пояснюють, що його цікемайно мало вар'єтів 150.000 карбованців, а він стягує себі 250.000 карбованців. В селі Гукові наложено 20.000 карбованців тільки за "випас" першої хвилі на 40 десантниках, котра в пригині пасує всім не вродилася. Це значить не 500 рублів від десантника.

Селяни в Гукові сказали, що жаде в них не косити своєї власності першої вонюшини, бо же було що косити.

В селі Чанкові належало 610.865 карбованців говірку, в селі Нестогівках 237.434 карбованці, в селі Грицюк 284.600 карбованців (Цей філіал також в тім селі має 460 десантників) і т. д., штучно 19 людей. Люди зможуть екс-кориси, кориси, щоб заплатити таку суму — а більше ще не мають гречиші і тільки 19 людів діляться сидити в тюрмі. В Задніях належало 633.000 карбованців і т. д.

Навіть уневажують купівлю, заключену в Земельніх Комітетами в часі української республіки. В селі Гукові продав Земельний Комітет селянам дрова в лісі за 75 коп. за четверту. Селяни заплатили добровільно аж по 2.50 карб., а тегер Жид-крайдар жаде від них по 20 карб. за четверту, уневажуючи двічі куплено — що цілком противиться всякому праву і австрійським прописам, котрі варто говорят, що можна стягти контрабандісті тільки за злоблені річки. Закін про утворення тимчасових земельних лівіділівських комісій, підвищений теть маком для 15. VII. 1918 р., зовсім не виконується. Він остав жуткою будувані. Громадам не дарують землі прохань поміщиків о відшкодування, не визначають для них судових ділів, ніхто не почує мужків про право відхилення від постанов повітових комісій до губернійської комісії, так, що мужкі вагаді не мають ніякої змоги боронитися.

До сел приходять пани поміщики і арендари в відділках війська на скважині, дивують селян без всякої розгортає величенні крохи і сейчас тільки стягають оружисю силу. При тім кожного селянинів, котрій відважиться завдати питання, на якій основі доказується поміщик чи арендар такого відшкодування, сейчас віянуть а часто важко лебідують. Експлуатані забирають для поміщиків худобу титулом мінімого відшкодування навіть від старінських зорих від малолітніх сиріт, котрі ніким чином не могли брати участі в жадних рабунках.

Селяни ідуть цілими громадами в депутатіях до ріжких властей, тільки їх жалоби не

інголос вонющого в пустині". — З тієї причини ворожнеча населення до всіх гласти дуже страшна.

Напружнення велике, належна Іску може спричинити страшний огнь. Темне селянство не відоме, де праця сього відома і тому всі власті прямо не відомі. Всі зважають тільки, що українська влада Бога не хоронить від насильства — але він відомий, що та є тільки такими українськими властями, що відомі, заважати ворогам Українського народу і української держави в Українських муниципіях! Отде жерело всіх зла! Населення є губідом ніколи тех насильства і варварства, які вони потребують. От кілька голів селян!

За панування більшевіків таємно не було такого насильства, як тепер, більш людей, замулюють в північній гірські та темні і в декількох селян вже й заставлють робити панщину. Та не тільки, що при пануванні більшевіків, але інший при царському уряді власні власні власті такої не було, і чи це відомо таємно бути?

Ні, бо та більшість селянство обдурують, обрадено і непрощі всі віднувляються Його, вивели на темну дорогу, но не є надії в Бога і силі і ще думався, що Воскресене Україна і сила і воля, ще нам братя, подільські, усміхнеться долі!"

II. С. Чирнівіч, Литинського повіту, Віснянської волості.

Наши селяни переживають тяжкі хвили від поміщиків та, у них розгребли більшевіків все майно. Поміщики від угрозової австро-угорського війска застаряють селяни дати великих грошів; на сто дворів, що належать в селі Чурнівичі, поміщики застаряють залів 252 000 карбованців. Селяни від такого гладкого струхнувають своїх родів хати і тісніть в лісі і хто буди попав".

III. В Літинській повіті в людинах непідомо хто ображаеться дуже суворо; за якій малярський проступок становлять їх шкло у воду. Присюю пояснити, чи є на Україні уведена така страшна кара".

Селяни вже ділові вернули. Селяни гоють до роботи та панські дани; без огляду, чи свєше подібне сребренице, чи ні. Недавно видав повітовий староста в Камянці на Підділлю панщинський узак, яким грозить українському населенню що кожного, котрій не буде ребити паганщини, залишати на тяжкі роботи в Австро-і Германію (Объявление в 19. лютого 1918).

Ше гірше відношення тих властей до української інтелігенції. Вистине гохеский донос, що якісь Українець агітатор, щоби Його українські власті арештували і держали місяцями в тюрмі без суда. Особливо важко терпить народне учительство. Українські дер-

жави

пождають, як це є на пр. в російських читані (Н. пр. єдині і місці): на слово яблуко — одно яблуко, на слово тілку — це три яблука хліб і т. д.). Діти вчилася легко, як при тім утиху, а найважливіше те, що діти вчилася констатувати факти на підставі яків кавів. Се після думки дуже важко. Також із шкоди обійтися представити образки — по їхнім доказами — поняті: імена осіб, відомих. Тє саме відноситься до дісслів, прізвищ і числовників.

У літературі буква також дещо змінена. На пр. ст. 19, після після відомої першої склад неправильно писаний, що ст. 23. "Не гемени" більші букви, а звичайно вишилі "неголоси", або ст. 41. іншіше як на першій стрічці "Зіма", у другій стрічці слово в рядочку іншіше що це величина. Тє є правильність тягнеться на цілій сторіні. Тє повинен найшлюєб багато. Се лише скажу мимоходом.

Щодо писання букв, то "у" дуже скажу! Для дітів невідкладених ручею, се лише відрізнати, тому "і" треба їх потягнути до далішої лінії, на віві малого "у". Відомо малого л, м, великого А, Л, М зараз, сказую, чи і в III. школіні році діти се зроблять.

Се було усе, що я мала скажути. Коже на очі обіює більш, ніж це може. Скажу так: як позбулася старих, то всіх їх позбулася, а на середині не сидить. А в читанку вишила власні сидити. Додам тільки, що я сказала, то сказала зі зліві волі, а тому, що хоїльб у другій статті, щоб наша дітвори дісталі в руки "Квіз" такий, якого позаїдували б у чужі

Дора Соколова

„Перша Читанка“.

(Консультанти)

(Звісна річ, що діти часто криється відомою, зробленою із шматів, чим гарною куленкою). Бідповідні описі малюнки: на ст. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 17, 21, 29, 30, 36, 37, 48, 49, 51, 53, 64, 65, 74, 76 (Ставок я оживил розмову дівчат із гусами або т. п., та саме від, яким і т. д.). Але ось мертві фігури: на ст. 10, ст. 13 (також скоріше на пса подобає чим на лиса), ст. 16, лін с. 18, пільші ст. 19, 22, 26, 27, 28, 34, 36, 38, 46, 47, 50, 52, 56, 58, 72, 78. Не діякі в вичислені дитини підивились раз, а більше ні, на інші й тільки. Образи, щоб дитину підівкли, мусить бути гурткові, а героями мусить бути вони самі. Місто, село, ремісники повинні бути велики, на цілу сторінку, як ось я бачила в читанках у Німеччині. На образку "Бурж" велілаб я бачити учеників, що домів бертають, як то вітєв імашочку, чи заплюють хотіть, а діти Його лежать, і в самого поспіху самі падають. Погано експонаній образ яблуки ст. 56. Дуже разить голубка, що висіє, вони робить враження недбалого виконання. Образок саду по моїому мусить бути також великий, комче кольорований і схожий. Як глянути на той образ, то все затерте, лише одна голубка висідає як Піліп із конопель. Тут не зле буде помістити, н. пр., образочки із казки "Про шелену яблуною і дівчину". Дівчі не подобаються мені образки: на окладці (хлопчика виглядає як жіденик) і на ст. 3 (хлопчика, що вже за кільна береться; сам образок врештою виходить дуже гарний, але він відіграв відомий хасичний місі щоденічний вигляд). А діточкам то люблять наслідувати зараз місі, яку побачать на образку. Що з тої вийде?)

Не всі образки, а тим то і слова, відповідні відмінні викликання звука. Най-

краще Його чути на початку слова. От н. пр. "Май" для "и". Менше вже надається "Само" як у книжці, тоді вже краще міш і до того нарісувати кота, що чигає на неї. Або відомі "магнес" задля "і". Вже дішає таке: теге ге. А образ був би: діти Й гуси. А вже що "оф-цер" там шукає, сама не знаю. Для діточок війська способа будь якої шаржі — та все всяка. Що якби він стояв на чолі ряду воїнів — тоді то що інше, тоді хлопці малиб утиху! Вже коли розходиться о букви "Ф", та краще надається гартина із "Бебі Яги" із "Дзвінка". Там хата на курячій лапці, і "Фірта" враз із посміхом і котом научають дитину, як їй від бебі тікти. Або Й так: горить съїчка і мала дитина прятягнується і силкується світло гасити. З того було чудово дібурані образки у книжці в Німеччині: Lenius оде Семенius Sibel.

І односторонно всі ті образки відомі. Чому всідя якщо Гуцули і та гуцули тільки в смідницях. Із книжки виходить, що Українці — тільки Гуцули. Чому нема Гуцулою і в оборті, і в засіці, чому нема жужига з долів, або із Падія із сарочкою у ногавицях. Із кожного звукту познання дитина найдай бодай дешо зі свого рідного. А на Прядію сім'ються, коли уздирять у когось содонку поверх. Що діл того одяга більше іскривіша і більша відрізняється, чим будова хат!

Коли я вже забігала про образки, то що побажалася собі, щоб вони буди не лише на прикладі для наслідування наукі, але також для граматичних вправ. Н. пр. для наслідування наукі вчинено: сосна, смерека, кидрин, вільха, сінка і т. д. — мох, трага і т. д. До всіх тих річей як просить діти зім'юти дрібні ілюстрації. Дітям, що правда, можна тає все в школі — не лиши можна, але Й треба показати, однакож менше понятливі забувають. За те якби сі образки були поміщені в читанці, дитина мала бути більшу користь. Ілюстровані граматичні вправи були

94.
головний в уряду за миниму українську вітчизню проти гетьманської влади. Начелнік державних варт на українській землі відповідає: "Говорить до меня тольки на общепонятному языку".
Розглядано 4 питання управи, що були в руках Українщині. В Ольгополі замінено в урядах всі українські написи на російські.

В Браневі уважно бувшого українсько-го керманса Піарчевська на докс старости, ко-юї виступив грець Гавличенка в гайдамаківському під часу після візиту нарід по само-візиту, що пан Піарчевський "плоза і не-відома людина", що показувалась у його часів.

При гравії гайдама у його книжечку Леківка: "Чому хочемо самостійної України" і за-кою Української Держави, "єднані є Централь-юю Радою". Отже всі "гайдама" Піарчевська, Поділля аустрійський суд увійняв його від ви-ви і виїх, що нико п'яного держать його стар-стю в тюрмі зліністю від порядком.

В Ямполі гаражувано слюю "Пресвіти" від Feldkino, а кромі того винаймають цю са-юю Жидам та Педагогам для спектаклів, а гро-шоу за це "Пресвіта" не бачить. Там же уважено на донос старости молодого свідомого У-країна п. Охту, члена Земської Повітової У-прави від виїздом, що він принимав участь в яких то зборах. По дорозі до тюрми Гого за-стрілено без суду і прага.

По цілім Поділлю перевонсні тюреми Українщини, які сидять там без гаїкої вини. Дійшло до того, що аустрійська Конвалія видала на-від після візиту нарід по геропоняті тісні негінними лідами, бо дійшло вже до її відома, що увя-чення докищуються в причин фасобистої мести після після. Але це відчуття не помагає і ре-факти подають тільки, як приклади до відома як Міністрові прилюдним способом запри-ячує, що таких фактів можна віднати ти-сеч.

І весь нарід і інтелігенція і чужинні в ді-ту не сидять, чому в Київ не приде яка мі-ністерські кімні, котра-би переїздила села і то-годи України, і видалила послугання для по-кредінені, та усунула й увіяння дотепері-шніх старостів, почавши від пана Кісельєва по великорусских командантів державної варти. Державна варта під проводом московських о-причинів видається над народом в такий стра-шний спосіб, що нарід волить вже еквекції Мадерів. Словом український нарід, а з цим ін-телігенція, особливо учителство, переживає ді-сяк зл. серед котрого збагачуються безправно вільські та московські поміщики, які перед вій-ною ледви клигали, а тепер ко страшних кон-трабуштів, витиснених насильно з українського житла, стали міліонерами і улаштовують раз у раз банкети.

В імені же не українського державного інтересу, але людськості визываемо Вас пане мі-ністер подожити край цим безправствам, яких не допускається на землю царський режим, бе-и-на-ше наступить страшна катастрофа, яку наріч-ко викликують своїм післянням маскодські чиновники. Шеби запобігти нещастю, яке вже віз-сети над Поділлям, необхідно негайно висла-ти в Київ зважену з Українів кокісю, котра-ї-ріхаб замучені, пограблені та покатовані села, вислухала жалоб українського населення, за-казала донощиків і поміщиків, звернула не-право відняті контрабуції, випустила з тюрем уважених українських інтелігентів та селян, ви-значила коштом поміщиків відшкодування для не-право побитих людей, переглянула акти старостів, по-ї-фірмується у аустрійських вла-стей про всі безосновні доноси, зраблені на-сідомах Українців та осудила, а передовсім ви-нула з урядів заїх корогів Української Держави. Інакше вибух, на який завсіться, буде гіною на них, які за все одічують.

Наступає 75 піднісів.

Ки. Радивилля в Кракові.

Львів, 27. серпня 1918.

В неділю 25. с. м. розпочалися в Кракові зради, які отворив кн. Либомирський власною, в якій посвітив кн. Радивилла. Від-так кн. Радивилля зложив доказовий звіт в Його конфесії в німецькій головній кватирі в Берліні і Відні і заявив, що є іх вислідом дуже високопочесний. По довшій дискусії усі при-сутні набрали сего переконання.

При цій нагоді обговорено основно га-дільський проблем. У виданім комунікаті сказано: "Можна було з успокоєнням ствердити, що сей проблема оцінює варшавське правительство відповідно до Його ваги. Як висказав сих нарід залишило працю, що дискусія довела до згадання поглядів усіх присутніх як що до

теперішнього положення, так що до найбли-ших згадань, які юсе сповісти польське прави-тельство в Варшаві і польське коло у Ві-ди і. Далі гніздив Радивилля відко-віто" усунуть усі побоки від що до дей-

Бечером відбулися торги зі сходини у бувшого намісника Галичини Бобжинсько-го, в яких відвідав зважа участі та польсько-го віла др Тертиль.

В Кракові відвідував Радивилля зоргера-шю в голостю польського віку в Берліні Сейдою.

Вигляди ба мир.

Берлін 26. серпня 1918.

З добре вінформованого жерела доно-сять: Місяціні відмінні політичні і військові чинники «тісі думки, що коли теперішня о-ренда авантюри скінчиться, то книгди на мир будуть значче ліші. Однак звичай і по скін-ченю о-ренда не насталаб ніяка зміна в ке-рість віза, то Німці в своїх знаменно побудованіх обсерваторіях відмінно відмінно се-живі, що відмінно побачать багатієвість й стурбівного раступу.

В Італії і Альбанії.

ВІДЕЛЬ, 26. серпня (Тб.) Урядово:

В області Асольоне успішні перестрілки передніх сторожі. Вночі на 15. в погоні за непріятельською ескадрою наші летуни досягли після злетів над Падуєю і спрямили зваж-ні віхи.

В Альбанії в протисфенгівіtem. Підхін-цер Бальтіна здобуто вечера Фієї і Берат. Тим самим є знов в інших руках місцевості, які Італійці здобули вперед від тижнями і повітарили ся як рішучий зворот в справі Адріатику. Фієї упавло по крівавих боротівах на вулицях і го дому. Ми зарудили погезю за устураю чим ворогом. До Берату наші главні війська вдерлися вечера, посувавшися сорокаючише вперед. Невадою потім скинули ми непріятеля в пануючих верхів Спірагрі і Сіня. Також над гор-шім Деволі розгинули ми дальше наші у-спіхи. Втрати Італійців в людях і воєнім мате-ріалі дуже великі.

Рішаючі бої на Заході.

Німецьке весінне повідомлення в 26. с. м., доносять:

По обох боках Вараше професіялізм неп-риятель свої настути між St. Leger і Marigny. Ужитте великої сили піхоти і панцирних візів мало тут вибрати передмістя через наш фронт. Де непріятеля відбито огнем або про-тинаступом, там неві сили йшли далі до на-ступів, які загадом не вдалися.

Перебіг битви був такий: Непріятель вдерся в наші лінії на захід від Могу — на захід від Вараше. На північ від Вараше міс-цеві поготівля і певерни задержали непріятеля на східнім краю Могу — Farszvill і на захід від Вараше. Інші дастути розбилися перед сими лініями. На кінціні захід від Вараше випав непріятель між Thille і Marigny на Gwende-sonni — Flers. Пруські запасні полки і піхота маринірки кинули його в сильнім противисту-пі назад на лінію Thille — Marigny. Обі місцевості знов знято.

До інших становищ на лінії Varennes — Le Peil — Cappy — Suzanne, пересумених взад з фронту над Акрою північові непріятель про-тагом пополудня. Сильніші настути, які від-бувалися вечером між Cappy і Семми, від-перто.

На південні від Семми заняв непріятель по многих настуках Cappy і Fontaine. По обох боках римської дороги відбили ми його на-ступи.

На південні від Ailette вдарила пруська гвардія на непріятеля на захід від Cappy au Mort, заняла її на південний схід від Roni St. Mard і в звуків з віміцькими стрільчими відбила дуже сильні настуки білих і чорних Француза. Виявлено до 400 полонених.

"Книгар, літопись українського письменства".

Таке видання стало виходити заходами ки-рухливого видавничого товариства "Час" у Ки-їві в вересні 1917 р. в обсязі не менше 2-х ар-кушів вел. 8-ти під редакцією В. Старого при-дільний співчасник українських фахівців: вчених, письменників, художників, критиків, публи-цистів, політиків, педагогів. Це вважало перше

українське видання, присвячене критиці і бібліо-графії, що має розглядати юніні українського книжного ринку, а тим самим бути необхідним бібліографічним спрощенником для всіх, що ма-ють як-небудь діло в українській книжці. Тож ані книгаря, ані книга-біблія, ані україн-наважає "ані українські" — не можуть в дав-нішу сбійтися без цього видання. Багато причин тому. По перше: за книжним видавничим рухом такої великої території, як Україна, не легко слідити по щоденій пресі, ака зараз немає фі-нансів амоги всіху прояву нової українськії книжки заструвати і належна оцінити. По друге: видавничий рух України держави вимагає зовсім іншого критерія, як се було колись в провінції Росії, бе він с правом не тільки культурно-національних сяя, але й висловом са-мостійної друкарської техніки, та земного фі-нансового обороту. В слід тому твори, наклад-ші, продавці і покупці книги потребують осе-редного органу, які би до певної міри був по-казчиком цього особливого життя. Нижче від-гідність державного народу вимагає позиційного видавництва, присвяченого його книжковій про-дукції, щоби дати спримету й заграванці не тіль-ки слідити, але й віднайти книжкову потребу вели-кого та богатого краю.

Перші одинадцять чисел дають у всіх ага-даних напрямках більше як вдовояючі висліди. Перш за все тим, що перед нам літній літо-пис українського письменства в усіх напрямках Його ріжноманітного відмінства. Вони принесли нам 528 фахових рецензій і 809 бібліографічних заміток про видавництва останніх 2 х літ! Цифра давно давно не мініні наявіть найбогатшим бібліографічним видавництвом українських наукових і літературних видавництв. А всі тій рецензії розложені в поєднані в поєднані відділі по змістові, за-мітки-ж в азбучному порядку. Кожний раз дуже легко найти бажане.

Крім рецензій і бібліографії кожне число "Книгаря" принесить ще інтересні статті ви-ключно спеціалістів; зато из біжучі теми куль-турно-національного життя (школа, бібліотеки, музеї, ювілеї, некрологи і визначні бюра українських письменників), чи то сущільні огляди української печати та чужої про українські справи, та цінні пречинки до історії української книжки (ювілей київського першодруку 1618 — 1918 р. бібліотека Шевченка).

Слід ж "Книгаря": за Галицькою Україною, та скільки гаряч не можливе через брак почтових вносин між Галичину й Україною. Були в нім статті про бібліотеки львівські, та про Українське Січове Стрілецтво в письмен-стві. Будуть запевнені й інші.

Співробітниками Книгаря є: Ефремов, Ни-ковська, Черняхівська — Старниця, Д. Доро-шенко, Садовський Микола, Широцький Кость, Префесори Лобада і Тимченко, Орест Левиць-кий, Корольев, Русова Прокопович, Сріблян-ська — і богато інших.

Парадиноки числа можна набувати в кни-гарні Наук. Т-ва ім Шевченка у Львові.

I. Станіцький

НОВИНКИ.

Львів 27. серпня 1918.

— Військові провірки і перегляди. В най-ближчім часі відбудеться провірка ("Sichtung") усюї мужви, яка находиться в краю, що-де сте-пени приdatності на фронт. На сильній раді міністрів обговорююмо також будучі військові міри в цілі вдергнання боєвії готовності і довговіч-нія завасів в австро-угарській армії. З цього при-воду взяли в сій конференції участь оба міні-стри краєві об'єднання Час і Суржай і шеф запасного тіла Газай. Обговорюють си-ру в можливих будучих переглядів усіх, або поєдноких річників. На разі відбудеться тільки недавно введена провірка філ. які є у військовій армії і находяться за бесскою областью. Комітентні круги впевнюють, що під-час парламентарів ферій не розвинеться на-вого перегляду наявіть хачби з цією правдю, аби не робити в загальній враженні, начеб-со хотілось або можна було зробити тільки в часі неприсутності народного виступництва.

— Міністри у Львові. Міністер публичних робіт Гоман, польський міністер ("для Галичи-ни") Гадецький і міністер скарбу Віммер в па-тницю ввечер прибудуть до Львова. В суботу увідуть муть відніні в наїсництві від год. 11 до 12 передпілуднем.

— Чи убито царевича? Оден російський князь, який на дніх прибув до Лондону до-ніс, що небавом по убіттю царя убили буль-шевики царевича (Райтер-Тб.)

— Чернін почетним горожаном Відня. В четвер 5. вересня передать др Вайскірхнер графом Чернінови диплом почетного гор-жанства. При цій нагоді виголосить гр. Чер

В НІНІ „КОПЕРНИК”

вул. Коперника №. 9.

— Візни до школи виїдуть при жіночій державній семінарі у Львові відбудуться 30. серпня від год. 8 рано. Того самого дня будуть візни також і на курси семінаріальні.

— Українська гімназія в Волочиську. УТА дозволяє: Міністерство освіти дозволило місцевому товариству „Просвіта“ однією в наступному учебному році у Волочиську повно-правну українську гімназію.

Нові книжки і видання.

Свяціцький: „Основи науки про мову українську“, видання „Часу“ в Києві 1917 р. 72 ст. вел. 8-ки щіна 1 руб. 60 коп. зрецен зова на проф. А. Лебедю в 11-му ч. „Книгаря“ — предявляється в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові.

Які нормоти даде обезначення на житті в VIII воєнній позичці в одинокім українським творчим відмінник обезпечень на житті і ренти „КАРПАТИ“ у Львові, вул. Руська ч. 18?

Ви обезпечуєтесь на 10, 12, 14, 15, 16, 18 або 20 літ, як Вам додінніше. Цоки будете жити, будете платити невелику щорічну премію. За те, коли дожнете до часу, на який Ви обезпечилися, „КАРПАТИ“ выплатить Вам в областях VIII воєнній позички цілу обезпеченну суму.

Такий спосіб Ви за невеликі щорічні премії станете посідачами великого капіталу.

XII. V. 1—?

ФЛОВІОТИЯ.

Середа, 28 серпня 1918.

Інкі: греко-кат.: Усп. Пр. Д. М. — римо-кат.: Августин.

Заквіті: греко-кат.: Нер. вер. Фб. Г. — римо-кат.: Стат. гл. І. К.

| Репертуар українського театру у Львові. Саля Тев. ім. М. Лисенка, ул. Шашкевича ч. 5. Початок точно о год. пів до 8, вечіром. В середу 28. серпня с. р. „Чорноморці“, народна оперета в 3 діях Кухарєва-Старницького. В неділю 1. вересня с. р. „Трійка гільтаїв“ водовіль в 5 діях Нестрія. Певна війскова оркестра 16 п. п. Більші раніше можна набути в „Нарвіції Торговії“, а в день вистави від 5. год. по візудині при касі театру. 384 2—2

| Візни до народної школи СС. Василько у Львові пром вул. Потоцького 95 відбудуться 2, 1, 3. вересня від 9—12. Початок школіального року 4. вересня. — Управа. 370 2—3

| Візни для хлопчиків I дівчат до 4 клас. народні, місцевої школи У. П. Т. ім. кн. Льва у Львові на Личаківі відбудуться в діях 29, 30 і 31 серпня 1918 р. від год. 9—1 рано і від год. 4—6 по пог. в ліоці читальні „Просвіти“ ул. Личаківська ч. 48 а. I. п. Наука буде відбудуватися в власній ліоці школи ул. Личаківська ч. 111 (напротив церкви св. Петра і Павла). XXIV 2—3

| Дирекція укр. гімназії в Долині подає до відомства, що візни до гімназії відбудуться в діях 29, 30 і 31. серпня. Шістьмісячний рік починається 2. вересня. Вступні візни до кл. I. д. 2 вересня для вищих клас д. 3 і 4 вересня. — Вступні візни до I. і II. рік учительської семінарії д. 5. вересня с. р. 381 2—2

| З української гімназії в Яворові. Візни до класів I і вищих візни відбудуться 2. і 3. вересня с. р. в часі від години 9—2. В тих самих діях будуть візни і візни до класів II—VIII. Початок року шкільного розпочнеться дія 4. вересня с. р. богослуженем в головній церкві о год. 9 рано. Ті, що хотять бути в бурсі, мають внести подання найдальше до 30. серпня с. р. до дирекції гімназії. О услівіах буде мова на місці. — Директор Іван Прийма. 391 1—3

| Конкурс на 3 посади учителів (льоці) при народній школі Кружка У. Т. П. в Рогатині. Плаття після умови, вголослення до дирекції гімназії. 3—3

| Вінчання п. Василя Вовка з п-ною Ольгою Анастасіївською відбулося дія 6 го серпня с. р. в парохіяльній церкві в Побужжі. 378

Чудовий роман в 3-х частях „ВІД ІСКРИ ДО ПОПЕЛУ“

I. части „Іскра“, II. „Огонь“, III. „Пепел“.

— Кружок Українського Т-ва Педагогічного в Калуші отворює в днем 1. вересня с. р. українську приватну гімназію I. і II класу і приготувані курси до гімназії. В тій цілі запрошує Віділ Кружка Т-ва Педагогічного членів Т-ва, інтересованих і прихильників на ширшу нараду, яка відбудеться дія 28 серпня 1918 р. о год. 3. пополудні в салі „Хлопського Союза“ на проти суду. З огляду на важливість справи просить Віділ о як найчисленнішій участі. Рівночасно просить Віділ всіх прихильників гімназії, щоб вишикували молодіж до гімназії, навіть таку, що покінчила IV класу, а два роки III. стежені інші умі по відмінні, як рівно збирали жертви на гімназію. Зголослені молодіжи до кінця с. р. приймає уч. П. Юнік в Калуші, вул. Сівецька. — За Віділ: о. Никола Гарасимович голова, П. Юнік секретар, Ольга Білинська чл. Віділу

| Конкурс. Філія краєвого Товариства „Сільський Господар“ в Кам'янці стр. прийме від дія 1. вересня 1918. до ведені канцелії правної поради, на котрій всі кружки належачі до філії Товариства „Сільський Господар“ в Кам'янці стр. мають вислати своїх делегатів. 382 а) 2—2

| Оголошення. Релегенти Краєвого Товариства „Сільський Господар“ відбудуть в діях 12, 13 і 14 вересня с. р. в Кам'янці скрум. курс правної поради, на котрій всі кружки належачі до філії Товариства „Сільський Господар“ в Кам'янці стр. мають вислати своїх делегатів. 382 б) 2—2

| В прив. укр. гімназії в Рогатині до 6 клас з попереднього шк. року прибувають: приготівка до VII кл. При достаточнім числі кандидатів отвориться I VIII кл. До приготівки приймається хлопців і дівчат в укінчено IV або III кл. народною. 382 в) 2—2

| В прив. укр. гімназії в Рогатині до 6

клас з попереднього шк. року прибувають: приготівка до VII кл. При достаточнім числі кандидатів отвориться I VIII кл. До приготівки приймається хлопців і дівчат в укінчено IV або III кл. народною. 382 в) 2—2

| В прив. укр. гімназії в Рогатині до 6 клас з попереднього шк. року прибувають: приготівка до VII кл. При достаточнім числі кандидатів отвориться I VIII кл. До приготівки приймається хлопців і дівчат в укінчено IV або III кл. народною. 382 в) 2—2

НАДІСЛАНЕ.

Пошукую інструктора, присадного і реалізатора до 4 паначок в гімназії від II. до VII. класи на цілій рік. Може бути інвалід в добре увіччю гімназію. — Усієї подати письменно: о. Георгій Падох, в Кричеві над Слоном, п. в місці. 367 2—3

ОГОЛОШЕНЯ.

Ласків і пліднічний стації до трьох гімназій — відмінні і четвертій клас. Зголовка усіх відповідно до 4 паначок в гімназії від II. до VII. класи на цілій рік. — Усієї подати письменно: о. Оракозач, Корчин, п. п. Синівської вежі від Сколе. 377 1—3

Пошукую учителями в касицю школою изука фортечну від 1. вересня с. р. до приготування 2 паначок в I. році укр. семінара I хлопчика в I кл. гімн. Гонорар після умови. Зголовшуватися на адресу: о. Микола Ганій, парох в Березацях, почта в місці. 383 1—2

Українські отрот і всілніго рода вишвии можна набути в роб. тан В. Вісновой, Куркава ч. 43, II. поз. Також виповіщається народників серії: 391 1—6

Прийму ученика в I. II. III. на місці, на мешкані і зарц. Рівнечасно син в VII. кл. гімн. може помагати в інци. А. Вубік, Львів, Терес 2 б. 310 1—3

Молода інтелігентна Українія відома прийме сейчас субектів в українській тернопіль, або доворчим. Платя після умови. Зголослення до Адміністрації „Діла“ під едом. 392 1—3

Учительки до учениці в I. кл. гімн. I хлопців двох в клас народніх пошуку о. М. Левицький в Долині, п. Дрогобич. — Ціле удержання, платя після умови. 393 1—3

Потрібна інтел. женщинам до Українському без рільного гостинності у санаторії. (Подати уявлення, чи буде де замінити, економічно, всікій обставині та приуміти і у чого можна використати інформації. — Парох. Уряд Жуїв, в Чесані. 375 2—3

А надіміони, найбільше правниками, що використовують інформацію зернового хору і Читальні, даю ціле удержання і живі землі в едіві в наших місцевих інститутах. Референту на очах осісти в Раді та ділами з Ласицьким відомчим. о. Др. В. Пеліх, парох Радомишля. 369 2—3

Вдовець-інвалід на радівій посаді, оженити ся в санкюю одною або синото добром і геслеріарію. Першість має високі більничні, фотографії посаддина. Письма до Адміністрації „Діла“ під: „Інвалід 40“ по кінець серія. 312 3—3

Прийму учеників на станцію (трех). Платя в часті в глоах, в часті в натураліях. — Ласав від зголослення під М. Срекі, Львів, вул. Лавара ч. 10., партер (коло жандармерії). 342 3—3

Пориваючий аміст, відмінна гра артистів, казочне тло. Музична ілюстрація передносить вища в країну мрій і забуття.

Пошукую інструктора або учителями від 1. вересня 1918 до 1. жовтня 1919. — ІІ кл. інвалід. Референту відповідно до підлітка, відмінна, пошукую адресу, о. Йосиф Мірнович, парох в Любомлі, в місці, пошт. Жовква.

Пошукую млина в одній або двох відмінна. — Зголослення на адресу: Д. М. Мірнович, машиніст в Скідниці, к. Борислава, в місці, пошт. Жовква.

Помічника або помічницю прийме тараз Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Платя добре, після умови. Енергіт, або енергітка-учителька може знайти працю в книгарні.

Інж. Нев Довинський і Спілка Бюро технічна і підприємства будівництва Львів, вул. Содова ч. 3 (бічна Площа Потоцького)

виковує оцінки шкіл, плянів і кошторисів для відбудови церков, приходить, до місць народних, будинків господарських і інших будівель з обсягу будівництва університету і архітектури.

Без операції радикальна поміч для засирільних і найбезлечніших терп пропуклини. — Прошу жалати позо в даній брошурі gratis i franco від спілки ц. к. патент. бандажів на пропуклину М. Франдіх Львів, Городецька ч. 35, (Власний дім).

Банкне признання найбільшого лікаря і гігієністи після відмінної або ділків пропуклини М. Фрайліх. Наш почетний член М. Фрайліх, саніт пропуклиновий лікар у Львові, відзначений відмінним дипломом за вислугу служби в області лічництва і золотою медаллю на міжнародній виставі, одержав власне золотий документ, присланій на його руку через пошту почетного президента, проф. др. мед. Еміля Райха, дір. і віцепрез. Ціар. Л. Ц. Адемії. — Лист сей звучить:

В. П. Товаришу! Кожний лікар і гігієніст, котрій поставив собі за цілі зменшення операції хірургічних, мусить сократити відмінні, як добредій людськості. Отже вуз прийти до того, щоби хорих таких дінців в операції. Особливо той спосіб терапії здійснюється даліко ліпшими вислідами, як і перші методи операційні.

З поміж богатого метод, в найзоякішіх сроках уживаних, а міючих на цілі уздорожні терплих на кішкову препткіну без застосування операцій, щоб сминути в той спосіб безпеку, метода П. М. Фрауліх у Львові, що вадить найскоріше і найліпше до цілі. Є разе конче потрібною, щоб ту методу витоявши в недавно тому виданій брошурі, взято позо під розгляд, щоб заїї помічю богатою созацією привернути шільковите відроє відмінні небезпеки кровової операції. Уважно і з обов'язком висловаги прилюдно то мое глубоке переконане. З позажанем Dr. med. phil. etc. etc. III. Reich Univ. Prof. etc. 176 1—3

, „Herbaton“ = 2 ложечки гербатону дати до шляпки за водою, а заступити найліпший чай з рум. HERBATON при розслідуванні через 1. уряд до розслідування пожан, узважаючи значно ліпший від всіх інших сурогатів. Продається на літні, фляшках преситься приємно.

Ціна за 1 літру у Львові 5 кор. — Для відварювання її в бочках зажежа. У Львові продає фірма ГІРШ РАТ. на Скарбківська 2. — На більші замовлення пропонується вірост до фабрики HERBATON. Казимир Людвінський, Краків, Браслава 2—3

— друкарні „Діла“, Львів, Грав. ч. 18.